

Политика, 19.10.2008. Разговор водила Александра Поповић

Предлог новог статута Војводине стигао је у Скупштину Србије на последњи тест. Претходно је највиши покрајински правни акт, који се мења после 17 година, у Скупштини Војводине подржало 89 од 120 посланика. И док се чека „зелено светло“ из Београда, Предлог статута и даље је на ударима опозиције и дела стручне јавности, који тврде да ће примена тог документа омогућити да „Војводина склизне у самосталност“. Председник Извршног већа Војводине др Бојан Пајтић признаје у интервјуу за Политику да је изненађен „количином лажи коју слуша од појединих политичара и медија“. Пајтић је уверен у то да ће до краја године Предлог статута подржати најмање 140 посланика републичког парламента, а онима који тврде да статут оспорава чињеницу да је Војводина саставни део Србије поручује да га прочитају.

– Били смо свесни тога да ће овај статут наићи на општу осуду оних који су против нормалног живота, модернизације друштва, на осуде неких мрачних и конзервативних кругова који још могу да се чују у јавном животу – каже Пајтић на почетку интервјуа.

Како да Вас ословљавам? Са председнице Извршног већа или премијеру Војводине?

Па, све док републички парламент не потврди текст новог статута Војводине остаје стара соцреалистичка терминологија, али то је најмање важно. Новим статутом обезбедили смо нове надлежности и развојне потенцијале за Војводину, а самим тим и за Србију.

Али, те језичке промене у Предлогу статута биле су једна од најчешћих критика опозиције.

Само незналице могу тако нешто да кажу. У Предлогу јасно стоји да је термин покрајинска влада уведен зато што је најуобичајенији за извршне органе на нивоу регија. На пример, у Пољској су то војводе и маршали. Тек то би код нас изазвало жестоке реакције, тако да смо изабрали један модеран термин који је најмање контроверзан.

У ДСС-у тврде да овакав статут може да доведе до сукоба републичке и покрајинске власти, ако у једном тренутку на та два нивоа буду различите коалиције. Јесте ли размишљали о томе?

Овај статут је заиста просветљујући у оном свом делу који се односи на заокруживање правног система Републике Србије, јер је покрајина раније стално имала потенцијалне проблеме у односима с републичком администрацијом јер је Милошевићев устав говорио једно, а закони друго. Ми сада заокружујемо уставни процес на нивоу Републике Србије и чак предвиђамо једну институцију мешовите делегације која ће омогућити да, када се дефинишу развојни приоритети на нивоу Војводине и Републике Србије, сви заједно радимо на томе јер када се фокусирају енергија и средства у оне тачке које су дефинисане као стратешке, можемо бити само успешнији.

Значи покушавате да спречите „лоше везе” између Београда и Новог Сада?

Да смо раније имали мешовиту делегацију не би било проблема на везама. Дешавало се да су неки републички министри у првој Коштуничиној влади потпуно игнорисали постојање покрајинске администрације, што се на крају управо тим министрима и странкама вратило на изборима у Војводини и целој Србији.

Али, рекли сте да нећете да се бавите неконструктивним оптужбама опозиције.

И нећу. Три четвртине посланика Скупштине Војводине је гласало за овај предлог и он је одраз воље и жеље грађана Војводине да живе боље, да се економски развијају, да живе у хармонизованим односима с целом Републиком Србијом. Они који лажу и плаше народ треба да се замисле над тим да ли је то прави начин да поправе свој катастрофалан рејтинг. Заиста не могу другачији термин да нађем осим поквареност, када се народ који се страшно напатио у последњој деценији 20. века плаши речима да ће сад војвођански Срби да се отцепе од Србије. Примитивизам је када ни не прочитате текст статута а почнете да обмањујете људе како ће бити формирано војвођанско правосуђе, полиција, дипломатија... а то су све лажи и неистине. Овај текст статута је један модеран документ који само дефинише на који начин Војводина може да се развија, а покушаји да се Војводина посвађа са Србијом су увек били неуспешни, па ће тако и овај проћи.

Шта ће у животима грађана Војводине бити променено применом новог статута?

Покрајина на основу Устава, и сада статута, добија своју имовину, могућност да улаже у своју инфраструктуру и да привлачи стране инвестиције, а већ смо постигли такав ефекат да смо прошле године за преко 20 одсто смањили незапосленост. Покрајина добија развојну банку која ће кроз повољне кредите омогућити даљи развој привреде и пољопривреде, затим могућност да све националне заједнице имају гаранцију очувања свог националног идентитета, да се у наредним годинама кроз представништво у Бриселу као центру ЕУ бори за што више средстава из фондова Уније, даљу децентрализацију ... Овај статут ће омогућити да Србија буде једна озбиљна, правна, демократска држава у којој се тачно зна ко шта ради. Дошли смо до једног изразито модерног и развојног документа и поносан сам на то да је тај предлог на крају остао веома солидан

Изнад Ваших очекивања?

Не, али признајем да сам имао извесну бојазан да ће неке развојне компоненте статута можда бити угрожене због потребе да се направи што шири консензус међу политичким странкама, јер требало је обезбедити већину и покрајинском и у републичком парламенту. Међутим, постигли смо сагласност веома широког спектра странака, од странака националних заједница, преко Г17 плус, СПС – ПУПС, СПО, ЛСВ, ЛДП до група грађана. То значи да смо нашли неку златну средину око дефинисања оног шта је Војводина данас и шта би требало да буде.

По Предлогу статута, требало би да има и своја представништва у земљама Европске уније.

Председник Тадић је предложио да прецизирамо да се представништва отварају у другим регијама да не би било спекулација да су то нека дипломатска представништва. Брисел нам је важан јер не постоји ниједна регија у земљама ЕУ која нема представништво у Бриселу, тамо има 317 регија. Када Србија постане кандидат за чланство, ми ћемо морати да имамо људе који ће лобирати и конкурисати за средства из фондова јер половина средстава које ЕУ пласира иду преко регија.

Као једно од обележја државности Војводине, опозиција наводи и оснивање развојне банке. Чији ће бити оснивачки капитал и да ли временом може да прерасте у централну банку, као некада у републикама СФРЈ? Шта је гаранција да се то неће десити?

Само незналица може развојну банку да назове монетарном институцијом. Ми сада имамо Фонд за развој Војводине и та развојна банка ће у будућности бити оно што је данас Фонд, само што ће на располагању имати више средстава. Идеја је да развојне банке могу само да кроз повољне кредите помажу развој привреде и пољопривреде и то је њихова једина функција. Сада се преко Фонда пласирају средства по каматним стопама у просеку око 3 одсто, што је много повољније него у комерцијалним банкама.

Једна од оптужби током расправе односила се на формирање „мађарске регије” на северу Војводине. Наводно се на то обавезала ДС на основу коалиционог споразума са Мађарском коалицијом.

И Ви сте имали увид у тај споразум и видели да тако нешто нигде не пише. Као грађанској странци, ДС не пада на памет да дозволи формирање било које етничке регије у Војводини јер је Војводина регија у којој постоји шест службених језика, у којој живи много народа и када би свако од њих формирао своју етничку регију то била би катастрофа.

Група интелектуалаца је у писму председнику Тадићу указала на то да заокруживање простора на којем живе Мађари представља први корак ка отварању проблема мађарске мањине, а касније и ка сецесији.

Да би нешто било оптужба мора да буде засновано на некој чињеници. Пошто је то чиста измишљотина, онда то није оптужба већ спекулација и покушај да се поново преплаше људи и да се оснаже конзервативне снаге у овом друштву.

Сам статут неће моћи да се примењује без доношења закона којима би се разграничиле надлежности између покрајине и Републике. Ко ради на томе и да ли је могуће да се сузе неке надлежности које су предвиђене статутом?

Сигурно неће бити сужавања надлежности. У изради тог закона ће учествовати представници Републике и покрајине, да бисмо заједно дефинисали тај акт и да бисмо

обезбедили његову проходност у републичком парламенту. Тај закон ће бити донет на истој седници скупштине Србије као и сам статут, и њега ће највероватније предложити Скупштина Војводине као овлашћени предлагач закона. Нажалост наш републички парламент има проблема са опструкцијом од стране неких опозиционих странака, али моја оправдано оптимистичка процена је да ће статут бити усвојен до краја године.

И ко ће га све до краја подржати?

Странке које су га подржале у покрајинском, у републичком парламенту имају више од 140 посланика. Било би политички неморално да неко једном гласа „за“, а други пут буде „против“.

Неке до тих странака најављују да је следећи корак промена Устава. Да ли сте Ви лично, али и ДС за то?

Мислим да у овом тренутку то није политички реално.

Видели смо помирење са социјалистима, а да ли су они испунили свој део коалиционог споразума, и тако „оверили“ опстанак у покрајинској власти?

Пре два дана је и у Кикинди промењена локална власт и успостављена проевропска већина. Тако је сада у преко 40, од 45 општина у Војводини. Имамо проевропску вертикалу, од републичког преко покрајинског до локалног нивоа. То ће омогућити више инвестиција, већи развој, добру координацију у остваривању циљева који су потребни да би ово друштво кренуло напред.

Па, сада можете мирно да спавате, и заборавите на лајт мотив Покрајинског одбора ДС – „несаница“?

Нисмо толико радили да бисмо били нека власт, него да бисмо остварили стратешке циљеве: развој привреде, остваривање потпуне запослености, улазак у ЕУ, бољи живот за све грађане... Тек сад немамо апсолутно никакво право на спавање.

Прошли конструктивни предлози

У току јавне расправе прихваћено је 68 амандмана опозиције, невладиних организација, синдиката, професионалних удружења, појединаца... Онда је Извршно веће предложило још пет амандмана, а усвојена су још три амандмана, од тога два посланика СРС-а. Амандмани ДСС-а су у потпуности мењали статут, и дух и институције, и све су враћали

Неће успети да нас посвађају

Пише: Бојан Пајтић
недеља, 19 октобар 2008 16:57

на почетке 90-их. Потпуно је легитимно да политичке странке предлажу свој текст статута, али за то морају да обезбеде већину у Скупштини Војводине.